



תוכן עניינים

2.....	תזכיר חוק
2.....	א. שם החוק המוצע
2.....	ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים
2.....	ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות
3.....	ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.
3.....	ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר
4.....	1. תיקון פקודת מס הכנסה
5.....	2. תחילה תיקון פקודת מס הכנסה.....
5.....	3. תיקון חוק מענק עבודה
10.....	4. חוק מענק עבודה – תחולה והוראות מעבר.....
10.....	דברי הסבר

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

תזכיר חוק לסיוע להורים לילדים עד גיל 3 (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

השתלבות בתעסוקה, בעיקר במשפחות בהן שני בני הזוג עובדים, מביאה לצמצום פערים חברתיים ותורמת ליציאה ממעגל העוני. לכן, מוקצים מידי שנה על ידי המדינה, משאבים ייעודיים בהיקפים של מיליארדי שקלים חדשים לצורך הרחבת היצע מעונות היום וסבסוד עלויות המעונות עבור הורים לפעוטות בגילאי לידה עד גיל 3. בהמשך לכך, המדיניות הממשלתית ארוכת השנים הינה סבסוד עלות מעונות יום עבור משקי בית בעלי הכנסה נמוכה, לשם עידוד השתלבות ההורים בשוק העבודה והגדלת הכנסתם הפנויה. בנוסף, הממשלה תומכת במשקי בית בהם פעוטות בגילאים אלו גם באמצעות הגדלת ההכנסה הפנויה דרך מערכת המס. תמיכה בדרך זו מאפשרת לסייע גם למשקי הבית, שאינם זכאים לסיוע באמצעות סבסוד עלויות המעונות, אשר גם להם הוצאות הטיפול בילדים עשויות להוות נתח משמעותי מתוך סך ההוצאות של משק הבית. בהמשך לאמור, וכחלק ממדיניות הממשלה לפעול למען הפחתת יוקר המחיה בישראל והגדלת ההכנסה הפנויה של הורים עובדים ועל מנת לסייע לאוכלוסיות עובדות בעלות הכנסה נמוכה, מוצע במסגרת תזכיר זה לבצע את הצעדים הבאים:

1. לתקן את פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן – **הפקודה**), כך שיקבע כי בחישוב המס של יחיד תושב ישראל שהוא הורה לילד בגילאי לידה עד 3, יובאו בחשבון, כנגד המס החל על הכנסתו מיגיעה אישית, 2 נקודות זיכוי נוספות בשל כל פעוט כאמור, באופן שבו בשנת הלידה ובשנה שבה מלאו לילד 3 שנים תינתן נקודת זיכוי נוספת אחת בכל שנה, ובשנים בהן מלאו לו שנה ושנתיים, יהיה זכאי ההורה ל-2 נקודות זיכוי נוספות, וזאת בנוסף לנקודות הזיכוי הניתנות כבר כיום להורים לפי הוראות הפקודה. שווי נקודת זיכוי, נכון לשנת 2023 הוא 2,820 שקלים חדשים לשנה, שהם כ-235 שקלים חדשים לחודש. על כן, שווי הטבת המס המוצעת עומד על כ-470 שקלים חדשים לחודש לכל הורה, וכ-940 שקלים חדשים למשק בית לחודש בשל כל ילד בטווח הגילאים האמור.

2. במקביל, מוצע לאפשר אפיק סיוע נוסף למשקי בית בעלי הכנסה נמוכה, אשר לא צפויים לנצל את נקודות הזיכוי הנוספות כאמור בפסקה 1. לצורך כך, מוצע לתת מענק להורים לילדים שטרם מלאו להם 3 שנים, שהכנסתם נמוכה, במסגרת חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (להלן – **חוק מענק עבודה**). המענק המקסימאלי יהיה בגובה של עד 470 שקלים חדשים לכל חודש, בשל כל ילד שטרם מלאו לו 3 שנים.

התיקונים האמורים לעיל צפויים להיטיב ולהביא להגדלת ההכנסה הפנויה של 82% ממשקי הבית העובדים להם פעוטות בגילאי לידה עד 3.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

אין.

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

העלות התקציבית של התיקון בחוק מענק עבודה נאמדת בכ-850 מיליון שקלים חדשים בשנה, החל משנת 2025.

תיקון פקודת מס הכנסה כמוצע צפוי לגרום לאובדן הכנסות ממסים בסכום של כ-1.3 מיליארד שקלים חדשים בשנה, החל משנת 2024.

הגדלת ההוצאה התקציבית כאמור והפחתת הכנסות ממסים כאמור הובאו בחשבון במסגרת תחזית ההכנסות לאישור תקציב המדינה לשנת 2024 וכן במסגרת התכנית התלת שנתית לשנים 2024 עד 2027 שצורפה לתקציב המדינה לשנים 2023 ו-2024.

ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד האוצר :
תזכיר חוק לסיוע להורים לילדים עד גיל 3 (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023

תיקון פקודת מס 1. בפקודת מס הכנסה¹ –
הכנסה

(1) בסעיף 40(ב) –

(א) בפסקה (1) –

(1) במקום "1.5 נקודות זיכוי" יבוא "2.5 נקודות זיכוי";

(2) במקום "2.5 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו חמש שנים" יבוא "4.5 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו שנתיים, 3.5 נקודות זיכוי בשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים, ו-2.5 נקודות זיכוי בשנות המס שבה מלאו לו ארבע וחמש שנים";

(ב) בפסקה (א1) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום "1.5 נקודות זיכוי" יבוא "2.5 נקודות זיכוי";

(ב) בפסקת משנה (ב), במקום "2.5 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו חמש שנים" יבוא "4.5 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו שנתיים, 3.5 נקודות זיכוי בשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים, ו-2.5 נקודות זיכוי בשנות המס שבה מלאו לו ארבע וחמש שנים";

(2) בסעיף 66(ג) –

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ג, עמ' 30.

(א) בפסקה (4)(א), במקום "1.5 נקודות זיכוי" יבוא "2.5 נקודות זיכוי", ובמקום "2.5 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו חמש שנים" יבוא "4.5 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו שנתיים, 3.5 נקודות זיכוי בשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים, ו-2.5 נקודות זיכוי בשנות המס שבה מלאו לו ארבע וחמש שנים";

(ב) בפסקה (5) –

(1) בפסקת משנה (א), במקום "1.5 נקודות זיכוי" יבוא "2.5 נקודות זיכוי";

(2) בפסקת משנה (ב), במקום "2.5 נקודות זיכוי החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו של הילד ועד לשנת המס שבה מלאו לו חמש שנים" יבוא "4.5 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו שנתיים, 3.5 נקודות זיכוי בשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים, ו-2.5 נקודות זיכוי בשנות המס שבה מלאו לו ארבע וחמש שנים".

2. תחילה תיקון פקודת מס הכנסה של סעיפים 40 ו-66 לפקודת מס הכנסה, כנוסחם בסעיף 1 לחוק זה, ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) והם יחולו על הכנסה שהופקה משנה זו ואילך.

3. תיקון חוק מענק עבודה תיקון חוק מענק עבודה, התשס"ח-2007 (להלן – חוק מענק עבודה) –

(1) אחרי סעיף 3 יבוא:

"גובה מענק המינימאלי המענק הכולל המחושב לפי הוראות חוק זה, נמוך מ-30 שקלים חדשים, לא יהא העובד זכאי למענק";

(2) בסעיף 6ה, בסעיף קטן (א), בכל מקום, במקום "2, 6א ו-6ב" יבוא "2, 6א, 6ב, 6 ו-6ז";

(3) אחרי סעיף 6ה –

”מענק להורה
לפעוט

16.

(א) נוסף על האמור בסעיפים 2, 4 ו-6א, עובד שהוא הורה לילד אחד או יותר שטרם מלאו לו 3 שנים במהלך שנת המס שבשלה נתבע מענק לפי חוק זה (בסעיף זה – פעוט), והכנסתו החודשית הממוצעת באותה שנת מס היא כמפורט בפסקאות שלהלן, לפי העניין, יהיה זכאי, בכפוף להוראות סעיפים 3 ו-7, למענק להורה לפעוט, בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו, בשל כל אחד מילדיו שהוא פעוט, בסכומים המפורטים באותן פסקאות:

(1) לעובד שלו ילד אחד או שני ילדים –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 2,240 שקלים חדשים ופחותה מ-3,900 שקלים חדשים – סכום השווה ל-28.3% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על סכום ההכנסה הנמוך מבין סכומי ההכנסה הקבועים באותו סעיף, אך לא יותר מ-470 שקלים חדשים;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 3,900 שקלים חדשים ל-6,750 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים;

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 6,750 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים בניכוי התוצאה המתקבלת מהכפלת אחוז הניכוי בחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 6,750 שקלים חדשים; לענין זה, ”אחוז הניכוי” – 34.5% מחולק במספר ילדיו של העובד שהם פעוטות.

(2) לעובד שלו שלושה ילדים לפחות –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 2,240 שקלים חדשים ופחותה מ-3,900 שקלים חדשים – סכום השווה ל-28.3% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה 2,240 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-470 שקלים חדשים ;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 3,900 שקלים חדשים ל-7,400 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים ;

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 7,400 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים בניכוי התוצאה המתקבלת מהכפלת אחוז הניכוי בחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 7,400 שקלים חדשים. לעניין זה, "אחוז הניכוי" – 35.25% מחולק במספר ילדיו של העובד שהם פעוטות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) וסעיף 5, עובד כאמור בסעיף קטן (א), שלבן זוגו הייתה בשנת המס הכנסת עבודה, הכנסה מעסק או משלח יד או הכנסה נוספת, יקראו לגביו את הוראות סעיף 5 כך ש –

(1) ברישא, במקום "מהמענק הקבוע לגביו בסעיף 2 או 4" יבוא "מהמענק הקבוע לגביו בסעיף 2 או 4, בתוספת המענק הקבוע לגביו בסעיף 16".

(2) במקום פסקה (ב)(2), יבוא –

"14,790 שקלים חדשים בתוספת שני אלה :

(1) ההפרש החיובי שבין ההכנסה החודשית הממוצעת וההכנסה הנוספת הממוצעת של העובד לבין 5,200 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-2,840 שקלים חדשים;

(2) ההפרש החיובי שבין ההכנסה החודשית הממוצעת וההכנסה הנוספת הממוצעת של בן זוגו של העובד לבין 5,200 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-2,840 שקלים חדשים;"

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), נקבע לעובד כאמור בסעיף קטן (א) שכר מינימום מותאם, יקראו לגביו את הוראות הסעיפים האמורים, ביחס לתקופה שנקבע לגביו שכר מינימום כאמור, כך שבכל מקום, במקום "2,240 שקלים חדשים" ו-"3,900 שקלים חדשים", יבוא סכום כאמור כשהוא מוכפל במקדם; לענין סעיף קטן זה, "שכר מינימום מותאם" ו"מקדם" – כהגדרתם בסעיף 6(ב);

(א) נוסף על האמור בסעיף 6ב, הורה יחיד כאמור באותו סעיף, שהוא הורה לילד פעוט כהגדרתו בסעיף 16, והכנסתו החודשית הממוצעת באותה שנת מס היא כמפורט בפסקאות שלהלן, לפי העניין, יהיה זכאי, בכפוף להוראות סעיפים 3 ו-7, למענק להורה לפעוט, בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו, בשל כל אחד מילדיו שהוא פעוט, בסכומים המפורטים באותן פסקאות:

מענק להורה לפעוט 16. שהוא הורה יחיד

(1) לעובד שלו ילד אחד או שני ילדים –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 1,380 שקלים חדשים ופחותה מ-3,900 שקלים חדשים – סכום השווה ל-18.7% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 1,380 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-470 שקלים חדשים ;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 3,900 שקלים חדשים ל-7,320 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים ;

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 7,320 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים, בניכוי התוצאה המתקבלת מהכפלת אחוז הניכוי בחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 7,320 שקלים חדשים ; לעניין זה, "אחוז הניכוי" – 470 מחולק בתוצאה המתקבלת מהפחתת 7,320 מ-10,230.

(2) לעובד שלו שלושה ילדים לפחות –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עלתה על 1,380 שקלים חדשים ופחותה מ-3,900 שקלים חדשים – סכום השווה ל-18.7% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 1,380 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-470 שקלים חדשים ;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 3,900 שקלים חדשים ל-8,170 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים ;

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 8,170 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים, בניכוי התוצאה המתקבלת מהכפלת אחוז הניכוי בחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 8,170 שקלים חדשים. לעניין זה, "אחוז הניכוי" – 470 מחולק בתוצאה המתקבלת מהפחתת 8,170 מ-12,480.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נקבע לעובד כאמור בסעיף קטן (א) שכר מינימום מותאם, יקראו לגביו את הוראות הסעיפים האמורים, ביחס לתקופה שנקבע לגביו שכר מינימום כאמור, כך שבכל מקום, במקום "1,380 שקלים חדשים" ו-"3,900 שקלים חדשים", יבוא סכום כאמור כשהוא מוכפל במקדם; לענין סעיף קטן זה, "שכר מינימום מותאם" ו"מקדם" – כהגדרתם בסעיף 6(ב);

(4) בסעיף 7(א), במקום "6ב או 6ה" יבוא "6ב, 6ה, 6ו או 6ז";

(5) בסעיף 17(ב)(1), במקום "6ב(א) או 6ה(א)" יבוא "6ב(א), 6ה(א), 6ו(א) או 6ז(א)" ובמקום "6ב(ב) ו-6ג(ב) או 6ה(ב) עד 6ד(ב)" יבוא "6ב(ב) ו-6ג(ב), 6ה(ב) עד 6ד(ב), 6ו(ב) ו-6ז(ב)".

4. חוק מענק עבודה – סעיפים 3א, 6ה עד 6ז, 7, ו-17 לחוק מענק עבודה, כנוסחם בסעיף 3 לחוק זה, יחולו על מענקים לפי חוק מענק עבודה המשתלמים בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2024 ואילך. תחולה והוראות מעבר

דברי הסבר

השתלבות בתעסוקה, בעיקר במשפחות בהן שני בני הזוג עובדים, מביאה לצמצום פערים חברתיים ותורמת ליציאה ממעגל העוני. לכן, מוקצים מידי שנה על ידי המדינה, משאבים ייעודיים בהיקפים של מיליארדי שקלים חדשים לצורך הרחבת היצע מעונות היום וסבסוד עלויות המעונות עבור הורים לפעוטות בגילאי לידה עד גיל 3. בהמשך לכך, המדיניות הממשלתית ארוכת השנים הינה סבסוד עלות מעונות יום עבור משקי בית בעלי הכנסה נמוכה, לשם עידוד השתלבות ההורים בשוק העבודה והגדלת הכנסתם הפנויה. בנוסף, הממשלה תומכת במשקי בית בהם פעוטות בגילאים אלו גם באמצעות הגדלת ההכנסה

הפנויה דרך מערכת המס. תמיכה בדרך זו מאפשרת לסייע גם למשקי הבית, שאינם זכאים לסיוע באמצעות סבסוד עלויות המעונות, אשר גם להם, הוצאות הטיפול בילדים עשויות להוות נתח משמעותי מתוך סך ההוצאות של משק הבית.

בהמשך לאמור, וכחלק ממדיניות הממשלה לפעול למען הפחתת יוקר המחיה בישראל והגדלת ההכנסה הפנויה של הורים עובדים ועל מנת לסייע לאוכלוסיות עובדות בעלות הכנסה נמוכה, מוצע במסגרת תזכיר זה לבצע את הצעדים הבאים:

1. לתקן את פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן – **הפקודה**), כך שיקבע כי בחישוב המס של יחיד תושב ישראל שהוא הורה לילד בגילאי לידה עד 3, יובאו בחשבון, כנגד המס החל על הכנסתו מיגיעה אישית, 2 נקודות זיכוי נוספות בשל כל פעוט כאמור, באופן שבו בשנת הלידה ובשנה שבה מלאו לילד 3 שנים תינתן נקודת זיכוי נוספת אחת בכל שנה, ובשנים בהן מלאו לו שנה ושנתיים, יהיה זכאי ההורה ל-2 נקודות זיכוי נוספות, בנוסף לנקודות הזיכוי הניתנות כבר כיום להורים לפי הוראות הפקודה. שווי נקודת זיכוי, נכון ל-2023 הוא 2,820 שקלים חדשים לשנה, שהם כ-235 שקלים חדשים מדי חודש. על כן, שווי הטבת המס המוצעת עומד על כ-470 שקלים חדשים לחודש לכל הורה, וכ-940 שקלים חדשים למשק בית לחודש בשל כל ילד בטווח הגילאים האמור.

2. במקביל, מוצע לאפשר אפיק סיוע נוסף למשקי בית בעלי הכנסה נמוכה, אשר לא צפויים לנצל את נקודות הזיכוי הנוספות כאמור בפסקה 1. לצורך כך, מוצע לתת מענק להורים לילדים שטרם מלאו להם 3 שנים, שהכנסתם נמוכה, במסגרת חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (להלן – **חוק מענק עבודה**). המענק המקסימאלי יהיה בגובה של עד 470 שקלים חדשים לכל חודש, בשל כל ילד שטרם מלאו לו 3 שנים. התיקונים האמורים לעיל צפויים להיטיב ולהביא להגדלת ההכנסה הפנויה של 82% ממשקי הבית העובדים להם פעוטות בגילאי לידה עד 3.

סעיף 1 מוצע לקבוע כי יוגדלו נקודות הזיכוי הניתנות להורים בעד ילדיהם בגילאי לידה עד 3, כך שבחישוב המס של יחיד תושב ישראל כאמור, יובאו בחשבון, כנגד המס החל על הכנסתו מיגיעה אישית, 2 נקודות זיכוי נוספות, באופן הבא:

(1) בשנת הלידה וכן בשנה שבה מלאו לילד 3 שנים תינתן נקודת זכות אחת בכל שנה, נוספת על נקודות הזיכוי הקיימות;

(2) בשנת המס שלאחר שנת לידתו, וכן בשנה בה מלאו לו שנתיים, יקבלו ההורים 2 נקודות זיכוי נוספות על נקודות הזיכוי הקיימות, בכל שנה. להלן טבלה של תוספת הנקודות:

גיל הילד	0	1	2	3
מספר נקודות זיכוי הנוספות	1	2	2	1

בסעיף 66(ג)(4) לפקודה נקבע כי אישה זכאית, בנוסף ל-0.5 נקודת הזיכוי לפי סעיף 36א, לנקודות

זיכוי, כנגד המס החל על הכנסתה מיגיעה אישית, בעד כל אחד מילדיה כמפורט להלן :

(1) 1.5 נקודות זיכוי בשנת לידת הילד ;

(2) 2.5 נקודות זיכוי החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לתום שנת המס שבה מלאו לו 5 שנים.

בסעיף 66(ג)(5) לפקודה נקבע כי לגבר יינתנו נקודות זיכוי, כנגד הכנסתו מיגיעה אישית, בעד כל אחד מילדיו שטרם מלאו לו חמש שנים בשנת המס, במתווה דומה לנקודות הזיכוי הניתנות לאישה בשל ילדיה שבאותו טווח גיל. קרי, 1.5 נקודות זיכוי בשנת הלידה ו-2.5 נקודות זיכוי החל בשנת המס שלאחר שנת הלידה ועד לתום שנת המס שבה מלאו לילד 5 שנים.

כעת, מוצע לקבוע כי אישה וגבר יהיו זכאים לשתי נקודות זיכוי נוספות בעד ילדיהם בגילאי לידה עד 3, כך שהורים לילדים עד גיל 5 יהיו זכאים לנקודות זיכוי באופן הבא :

(1) 2.5 נקודות זיכוי בשנת הלידה ;

(2) 4.5 נקודות זיכוי בשנה שלאחר שנת הלידה ובשנת המס בה מלאו לפעוט שנתיים ;

(3) 3.5 נקודות זיכוי בשנת המס שבה מלאו לילד 3 שנים ;

(4) 2.5 נקודות זיכוי בשנת המס בה מלאו לילד 4 שנים ובשנת המס בה מלאו לו 5 שנים.

במקביל, מוצע להגדיל באופן זה את נקודות הזיכוי הניתנות לפי סעיף 40(ב) לפקודה, להורה במשפחה חד-הורית, באופן דומה למפורט מעלה.

להלן טבלה המפרטת את נקודות הזיכוי להורים לילדים בגילאי לידה עד 3 טרם התיקון המוצע ולאחריו :

גיל הילד	לידה	1	2	3
מספר נקודות זיכוי לפני התיקון	1.5	2.5	2.5	2.5
מספר נקודות זיכוי אחרי התיקון	2.5	4.5	4.5	3.5

יצוין, שבהתאם לסעיף 40(ב)(1) לפקודה, תיקון זה יחול גם במשפחה חד-הורית שבה ילד להורה אחד, כהגדרתו בסעיף 40(ב)(3). ילד להורה אחד, לפי הסעיף האמור, הוא ילד שאחד מהוריו נפטר בשנת המס או קודם לכן או שהוא רשום במרשם האוכלוסין בלא פרטי אחד ההורים. לפי המוצע, הורה כאמור יהיה זכאי הן לנקודות הזיכוי המגיעות לו לפי המוצע כהורה לילד שטרם מלאו לו 3 שנים (לפי סעיף 40(ב)(1)), והן לנקודות הזיכוי אשר היו מגיעות להורה השני של הילד (לפי סעיף 40(ב)(1א)), לו הורה זה היה בנמצא.

כיום, מונחת על שולחן הכנסת לקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס

הכנסה והרחבת מענק עבודה, התשפ"ג-2023, אשר במסגרתה מוצעים תיקונים לעניין נקודות זיכוי לילדים מגיל 6 עד 17. הנוסח נכתב בהתבסס על ההנחה שהצעת החוק האמורה תתקבל לפני שתזכיר זה יוצע כהצעת חוק.

סעיף 2

מוצע שתחילתו של חוק זה תהיה בשנת 2024, והוא יחול על הכנסה שמתקבלת מיום זה ואילך. תיקון פקודת מס הכנסה כמוצע צפוי לגרום לאובדן הכנסות ממסים בסכום של כ-1.3 מיליארד שקלים חדשים בשנה, החל משנת 2024.

סעיף 3

חוק מענק עבודה מקנה זכאות לקבלת מענק לעובדים ולעצמאים שהם חלק מכוח העבודה, אך הכנסתם השנתית נמוכה, וזאת בהתאם לתנאים שנקבעו בו. מענק העבודה מסייע להורים עובדים אשר משתכרים ברמות השכר הנמוכות במשק, תוך יצירת תמריצים חיוביים ותנאים כלכליים להשתלבות מלאה שלהם בשוק התעסוקה. מענק העבודה הינו כלי מרכזי להגדלת רמת ההכנסה של משק הבית, שמאפשרת רמת חיים גבוהה יותר. מעבר להיותו תמריץ ליציאה לעבודה, מהווה המענק המשולם לפי החוק כלי לצמצום פערים חברתיים וכלכליים ולהקטנת ממדי העוני בישראל.

הוספת נקודות הזיכוי להורים לילדים עד גיל 3, כמוצע בסעיף 1 להצעה זו, צפויה לסייע להורים בעלי הכנסות גבוהות המגיעים כיום לסף המס. על כן, מוצע לאפשר אפיק סיוע נוסף למשקי בית בעלי הכנסה נמוכה, וזאת בצורה של מענק אשר יינתן להם כחלק מחוק מענק עבודה, וזאת מאותם הרציונאליים אשר פורטו לעיל.

לפסקה (1)

לסעיף 3א המוצע – כיום ישנו סכום מענק מינימאלי לפי חוק מענק עבודה המשולם לזכאים, וזאת מכיוון שהעלות שבתשלום מענק בסכום נמוך מסכום זה עולה על התועלת שבתשלומו. מוצע להוסיף סעיף כללי, אשר יחול גם לגבי מי שזכאי למענק המוצע, הקובע שלא ישולם מענק למי שסכום המענק שהוא זכאי לו נמוך מ-30 שקלים חדשים.

לפסקה (3)

לסעיף 16 המוצע

מענק עבודה ניתן לעובדים בעלי שכר נמוך בעד כל חודש שבו עבדו בשנת המס, ולפי התנאים הקבועים בחוק מענק עבודה. מוצע לתת מענק לעובד שלו ילדים שטרם מלאו להם 3 שנים (להלן – **פעוטות**), בשל כל ילד פעוט כאמור. על פי המוצע, המענק המקסימלי שיינתן יהיה זהה לשווי שתי נקודות הזיכוי בדומה למוצע בסעיף 1 להצעה זו. כאשר, בדומה למנגנון הרגיל לקבלת מענק עבודה, ההגעה למענק המקסימלי תינתן באופן הדרגתי בהתאם לטווחי ההכנסה הקבועים בסעיף המוצע. כך, סכום המענק יעלה באופן הדרגתי בטווחי ההכנסה הנמוכים עד שיגיע למענק המקסימלי, וירד באופן הדרגתי בטווחי ההכנסה הגבוהים יותר עד שיתאפס.

לדוגמה: גובה מענק העבודה המקסימלי החודשי בשנת 2022 עבור אם לה פעוט אחד בגילאי לידה עד 3 עמד על 540 ש"ח בחודש. כעת, לאור הגידול במענק, גובה המענק החודשי המקסימלי עבורה יעמוד על 1010 ש"ח, כתוצאה מהגדלת המענק ב-470 שקלים נוספים. בהמשך לכך, אם לה שני פעוטות בגילאי לידה עד 3 צפויה לקבל הגדלה כפולה של המענק, בגין כל ילד. כך, גובה המענק החודשי המקסימלי עבורה צפוי לעמוד על 1,480 ש"ח. באופן זה, גם הורים בעלי הכנסה נמוכה צפויים ליהנות מן הסיוע הממשלתי.

יובהר כי הסכומים הנקובים בסעיף הם מענק נוסף שיינתן כתוספת למי שמקבל מענק לפי סעיף 2 או 6 לחוק. אך המענק לפי הסעיף המוצע יכול להינתן גם למי שלא זכאי למענק לפי הסעיפים האמורים כי הכנסתו עולה על גובה ההכנסה המזכה בקבלת מענק לפי הסעיפים האחרים שבחוק, ובלבד שהוא עומד בתנאים האחרים הקבועים בחוק לקבלת המענק.

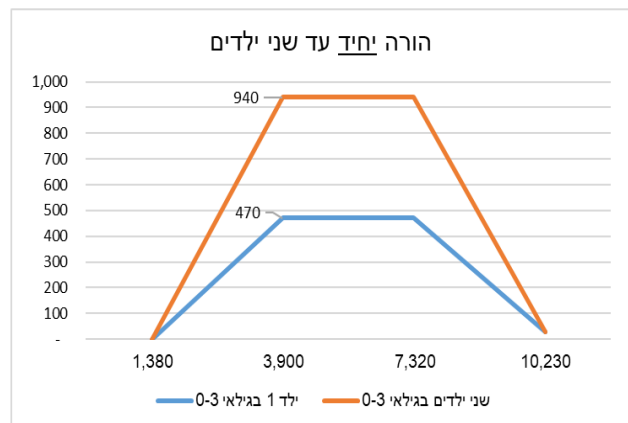
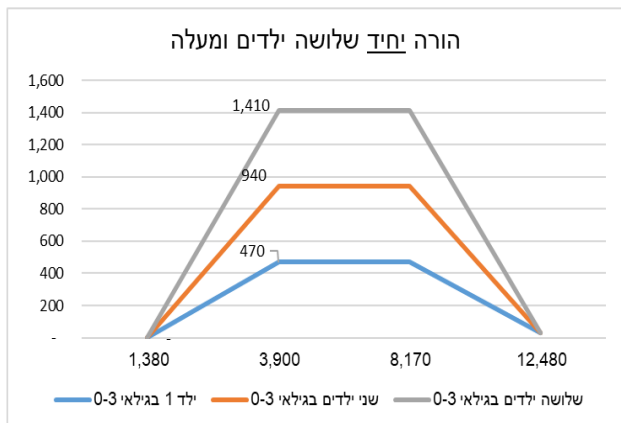
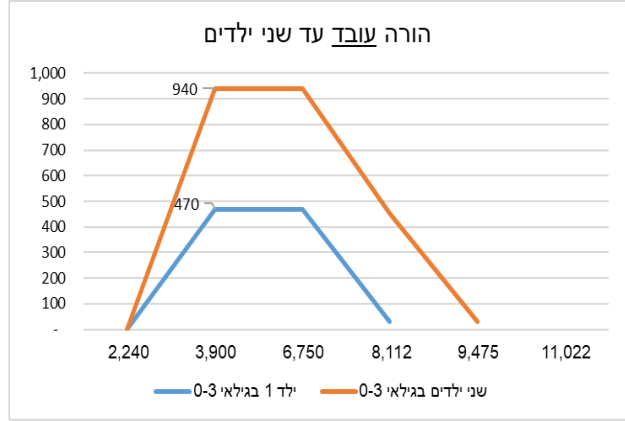
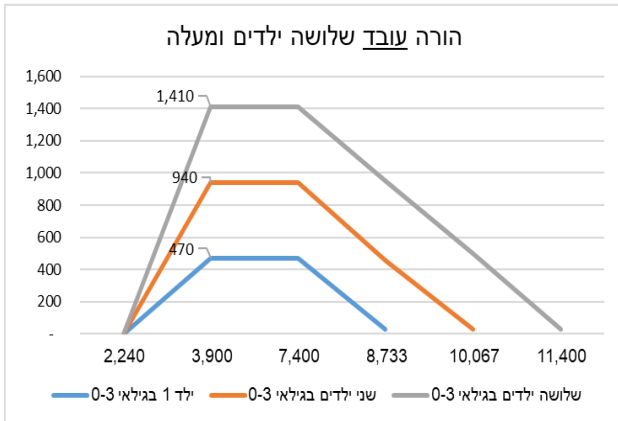
מוצע לקבוע שהוראות סעיף 5 הקובעות שהמענק מופחת בשל הכנסות בן זוג, יחולו גם על מענק זה בשינויים המפורטים בסעיף. השינויים נועדו להגדיל את טווח ההכנסות של העובד ובן זוגו אשר לא יגרמו להפחתת המענק של העובד.

כמו כן, מוצע לקבוע שלעניין עובד שזכאי לשכר מינימום מותאם לפי סעיף 17(ב) לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, יותאם גובה ההכנסה הקובע לקבלת המענק, לפי הסעיף המוצע, לשיעור שכר המינימום המותאם שנקבע לגביו. כפי שקיים בסעיף 6 לחוק לגבי מענק העבודה הקיים, מוצע לקבוע שהתאמת הסכומים לגבי עובד שנקבע לגביו שכר מינימום מותאם תתבצע אך ורק לצורך הכניסה לתחום הזכאות, קרי, לצורך קביעת ההכנסה החודשית הממוצעת המזערית המזכה במענק, ולא לצורך קביעת תחום היציאה מהזכאות, קרי ההכנסה המרבית המזכה במענק.

בשל התכליות המיוחדות של הצעה זו, וכדי לפשט את המערכת, מוצע לקבוע שהוראות סעיף 4 לחוק, המקטינות את גובה המענק למי שיש לו הכנסה נוספת, לא יחולו לגבי הזכאות למענק לפי הסעיף המוצע. כמו כן, ובדומה למקרים אחרים בחוק, עובדת שמלאו לה 60 תהיה רשאית לקבל את המענק לפי הסעיף המוצע או את המענק לפי סעיף 6 לחוק, לפי הגבוה. אך לא את שני המענקים במקביל.

בפסקה 3(5) להצעת החוק מוצע לתקן את סעיף 17 לחוק מענק עבודה בכדי לקבוע שגם עובד שהוא עצמאי יקבל את המענק להורה לפעוט כמוצע בהצעה זו, באותם התנאים שיקבל אותה עובד שכיר.

להלן מספר גרפים אשר מציגים את המענק שיינתן להורים לפעוטות לפי הצעה זו. בדומה לחלוקה הקיימת היום בחוק לגבי מענק העבודה לגבי המענק הקיים, הגרפים מחולקים לארבע קבוצות, כשלכל אחת מהן נקבע מתווה ייחודי לקבלת המענק להורה לפעוט. הקבוצות הן, הורה עובד שלו שני ילדים או פחות, הורה עובד שלו שלושה ילדים לפחות, הורה יחיד שלו שני ילדים או פחות והורה יחיד שלו שלושה ילדים לפחות.



לסעיף 4

מוצע לקבוע את תחילתו של החוק המוצע ליום פרסום החוק, ולקבוע כי הוא יחול על מענקים המשתלמים בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2024 ואילך. בשל האמור, הסכומים יתעדכנו לפי המנגנון הקבוע בסעיף 8 בתחילת שנת 2024, כך שהם יותאמו לסכומים האחרים הקבועים בחוק מענק עבודה, וכן לסכומי נקודות הזיכוי במס הכנסה. סך עלות הגדלת מענק העבודה צפויה לעמוד על כ-850 מיליון שקלים חדשים בשנה החל משנת 2025, המתווספים לכ-1.2 מיליארד שקלים חדשים שמשולמים כיום לפי חוק מענק עבודה. כך, הצעד מהווה הגדלה של כ-70% מהתקציב הקיים למענק העבודה.